

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

Inspektorát Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni

Houškova 33, 308 57 Plzeň

V Plzni dne 24. 05. 2021

SEČ: 22/0063/20/SŘ/R

č.j.: ČOI 68112/21/2200

Sp.Zn.: ČOI 103862/20/2200

ROZHODNUTÍ

Ředitel Inspektorát České obchodní inspekce Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni věcně příslušný dle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, (dále „zákon o pohonných hmotách“) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v řízení zahájeném podle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“) rozhodl v souladu s ust. § 93 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 67 správního řádu, **takto:**

I.

Obviněná **OMV Česká republika, s.r.o.**, IČO 48038687, sídlem Štětkova 1638/18, 140 00, se **uznává vinnou** z porušení právních povinností stanovených v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustila tím, že dne 30.07.2020 v provozovně „čerpací stanice OMV“, Domažlická 1127/168, Plzeň, 318 00, kde podniká, prodávala PHM – motorový benzín BA 98 Super plus, která neodpovídala limitním hodnotám stanovených v ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů a ČSN EN 228, a to v ukazateli jakosti:

- „oktanové číslo – výzkumnou metodou - OČVM“, jehož zjištěná hodnota byla 94,7 po korekci (při zahrnutí nejistoty měření) oproti minimální normou stanovené hodnotě 97,6, tj. s rozdílem 2,9
- „oktanové číslo – motorovou metodou - OČMM“, jehož zjištěná hodnota byla 84,5 po korekci (při zahrnutí nejistoty měření) oproti minimální normou stanovené hodnotě 87,5, tj. s rozdílem 3
- destilační zkouška - konec destilace, jehož zjištěná hodnota byla 310,5 °C (při zahrnutí nejistoty měření) oproti maximální normou stanovené hodnotě 214 °C, tj. s rozdílem 96,5 °C

a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách

II.

Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněná **ukládá:**

A.

podle ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o pohonných hmotách, ve spojení s ust. § 93 a ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, **pokuta** ve výši: **2.500.000,- Kč** (slovy dvamilionypětsettisíkorunčeských).

B.

podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, **povinnost uhradit náklady řízení** ve výši: **1.000,- Kč** (slovy: jedentisíkorunčeských)

Uloženou pokutu je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1100632220, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem) nebo 1149 (poštovní poukázkou), **a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

Náklady řízení je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, variabilní symbol 1100632220, konstantní symbol 0378 (převodním příkazem) nebo 0379 (v případě platby poštovní poukázkou), **a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í

Při kontrole České obchodní inspekce provedené dne 30.07.2020 v provozovně „čerpací stanice OMV“, Domažlická 1127/168, Plzeň, 318 00, kde OMV Česká republika, s.r.o. podniká, byl inspektory ČOI proveden odběr 2 vzorků pohonných hmot - benzín natural 95 MaxxMotion (č. vzorku 152/22/20) a benzín natural 98 MaxxMotion 100 plus (č. vzorku 153/22/20), a to v rámci trvalého sledování a monitorování jakosti a bezpečnosti pohonných hmot – viz Protokol o odběru vzorku pohonných hmot číslo dokladu - 222007300065101.

V době odběru vzorku dne 30.07.2020 byl stav paliva v nádržích čerpací stanice:

- natural 95 – 9.565 litrů,
- natural 98 – 11.825 litrů.

O provedeném odběru byl inspektory České obchodní inspekce sepsán dne 30.07.2020 úřední záznam č.j.: ČOI 103862/20/2200 (ID 222007300065101), který byl po ukončení kontrolního šetření ponechán na kontrolované provozovně vedoucímu ČS [REDACTED]

Laboratorní zkoušku odebraných vzorků pohonných hmot provedla SGS Czech Republic s.r.o., Praha 10, U Trati č. 42 (zkušební laboratoř č. 1152.1 akreditovaná Českým institutem pro akreditaci o.p.s.),

- viz Zkušební protokol č. 51670 ze dne 31.07.2020 a Inspekční zpráva 1640/2020 ze dne 31.07.2020 – motorový benzín BA 98 SUPER plus (obchodní název - MaxxMotion 100 plus) – součástí správního spisu.

Odebraný vzorek BA 98 SUPER plus nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti:

- „oktanové číslo – výzkumnou metodou - OČVM“, jehož zjištěná hodnota byla 94,7 po korekci (při zahrnutí nejistoty měření) oproti minimální normou stanovené hodnotě 97,6, tj. s rozdílem 2,9
- „oktanové číslo – motorovou metodou - OČMM“, jehož zjištěná hodnota byla 84,5 po korekci (při zahrnutí nejistoty měření) oproti minimální normou stanovené hodnotě 87,5, tj. s rozdílem 3
- destilační zkouška - konec destilace, jehož zjištěná hodnota byla 310,5 °C (při zahrnutí nejistoty měření) oproti maximální normou stanovené hodnotě 214 °C, tj. s rozdílem 96,5 °C

Ve zkoušeném ukazateli byl vzorek BA 98 SUPER plus vyhodnocen jako nevyhovující limitním hodnotám ČSN EN 228.

Na základě výsledků rozboru odebraného vzorku PHM bylo dne 31.07.2020 inspektory ČOI provedeno na čerpací stanici došetření, v rámci kterého byl uložen zákaz prodeje 10.380,35 litrů BA 98 SUPER plus, a to v souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění.

O došetření byl inspektory ČOI sepsán dne 31.07.2020 úřední záznam č.j. ČOI 104412/19/2200 (ID 222007310065101), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 01.08.2020, kdy jí byl tento úřední záznam doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v rozhodném znění - ID zprávy: 808717850.

Dne 05.08.2020 bylo inspektorátu ČOI doručeno vyjádření kontrolované osoby ze dne 05.08.2020 (č.j. 106159/20, součástí spisu), ve kterém uvedla, že celá situace jí velmi mrzí a dále, že se stala lidskou chybou vážnoucí na straně dodavatele, společnosti Klacska. Došlo k záměně produktu, které řidič stáčil do nádrží při dodávce paliva, o čemž ovšem nikoho neinformoval. Prodej byl po zjištění ČOI zastaven, došlo k odsátí produktu (03.08.2020) a vyčištění nádrže a dále, že ve středu (5.8.2020) proběhne závoz nového produktu, přičemž SGS následně potvrdí standard kvalitu a po té čerpací stanice obnoví prodej produktu. Dále uvedla, že neevidují žádnou stížnost.

Dne 06.08.2020 bylo inspektorátu ČOI doručeno vyjádření kontrolované osoby ze dne 06.08.2020 (č.j. 107012/20, součástí spisu), ve kterém uvedla, že SGS potvrdila, že produkt MAXXmotion 100 má všechny kontrolované parametry a bude znovuotevřen prodej produktu.

Správní orgán k podaným vyjádřením uvádí, že k naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o pohonných hmotách postačuje „pouhé“ prokázání prodeje pohonné hmoty, která nesplňuje stanovené požadavky na její jakost, k čemuž v případě účastníka řízení prokazatelně došlo, jak plyne z výsledků odborného posouzení provedeného akreditovanou laboratoří. Taktéž správní orgán uvádí, že prodej nevyhovující PHM musel být ze strany obviněné zastaven, neboť inspektory ČOI byl dne 31.07.2020 uložen dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění, zákaz prodeje PHM, v opačném případě, tj. kdyby bylo i nadále pokračováno v prodeji, by se obviněná

vystavila riziku postihu za porušení zákazu prodeje. Dále správní orgán, uvádí, že odpovědnou osobou za porušení povinností je v tomto případě prodávající, tedy ten, kdo spotřebiteli prodává pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1 cit. zákona. Proávající nese za jakost jím prodávaných pohonných hmot odpovědnost objektivní (odpovědnost za výsledek), tzn. bez ohledu na zavinění (nevyžaduje prokázání zavinění). Takovou odpovědnost nese ten, kdo stanoveným požadavkům nevyhovující pohonnou hmotu prodá. Stačí tedy pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní správní delikt (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.7.2010 sp.zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „*Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinností prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.*“ (stejně tak i rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10Ca 306/2008 – 72, rozsudek NSS As 112/2010 – 52, *odpovědnosti se subjekt nemůže zprostit odkazem na smluvní ujednání či odkazem na porušení povinnosti ze strany smluvního partnera*). Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu. Je tedy na účastníkovi řízení, zda-li bude případné „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravních PHM soukromoprávní cestou. V případě, že si je podnikatel (PO či FO) zcela jist, že zjištěná nekvalita PHM nemá svůj původ v porušení technologické kázně na čerpací stanici, je pouze na něm jaká opatření přijme k tomu, aby si zajistil dodávku PHM odpovídající kvality, popřípadě i jaké smlouvy o dodávkách PHM uzavře, a zda v nich bude pamatováno i na případnou odpovědnost distributora, dojde-li k znečištění přepravovaných PHM pochybením na jeho straně. Rozhodl-li se účastník řízení podnikat v oblasti pohonných hmot, je po té na něm, aby prováděl taková opatření, aby předešel prodeji nevyhovujících pohonných hmot. Vzhledem k tomu, že prodej PHM svojí specifičností klade větší nároky na prodávajícího, je na něm, aby zajistil, že prodávané produkty jsou v souladu s požadovanými jakostními parametry, a to např. dodatečnými kontrolami dodaných PHM. Správní orgán uvádí, že odpovědnost za správní delikt je odpovědností objektivní, a nezáleží na zavinění, ke spáchání správního deliktu může dojít i zcela nezaviněně, přičemž správní orgán není povinen zkoumat, kdy a kde došlo ke vzniku odchylek od stanovených jakostních parametrů. Vyvinut se je možné pouze v případě naplnění liberačního důvodu daného ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. Pro uplatnění uvedeného liberačního důvodu je třeba vždy posuzovat individuální okolnosti každého jednotlivého případu, zpravidla k jeho uplatnění však bude dán důvod jen ve zcela výjimečných případech nenadálých událostí, např. v případech zásahů tzv. vyšší moci. Účastník řízení neprokázal, že by před prodejem motorového benzínu jakkoliv ověřoval jeho kvalitu. Účastník řízení tedy neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

O provedené kontrole byl inspektory České obchodní inspekce ve smyslu ust. § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, v platném znění, sepsán dne 17.08.2020 protokol o kontrole č.j.: ČOI 111235/20/2200 (ID 222007300065101), se kterým byla jmenovaná společnost seznámena dne 17.08.2020, kdy jí byl tento protokol společně s výsledky posouzení jakosti odebraného vzorku PHM doručen prostřednictvím datové schránky v souladu se zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v plat. znění - ID zprávy: 813080685.

Dne 08. 01. 2021 byl v souladu s ustanovením § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 správního řádu, vydán Příkaz č. j.: ČOI 125681/20/2200, kterým byla jmenovanému účastníku řízení uložena povinnost k uhrazení pokuty ve výši 2.500.000,- Kč, a to pro porušení právních povinností uvedených v ust. § 3 odst. 1 a naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách.

Právní zástupce účastník řízení Mgr. Marek Vojáček (plná moc součástí podání) podal proti tomuto příkazu v zákonné lhůtě, dne 27.01.2021, dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu opravný prostředek - odpor č. j.: ČOI 13897/21/2200.

Právní zástupce v odporu uvedl, že k pochybení došlo neúmyslným pochybením řidiče dodavatelské firmy KLACSKA, sebelepší systém kontroly kvality nedokáže vyloučit mimořádnou lidskou chybu. ČOI při rozhodování o výši sankce nesprávně vyhodnotila povahu a závažnost přestupku k tíži společnosti OMV, ohledně vyhodnocení následků se ČOI dopustila nepřipustného dvojího přičítání, neboť odchylky od limitů jsou znakem přestupku, nelze následek vyhodnotit v neprospěch obviněné, ČOI nedostatečně přihlédla k polehčujícím okolnostem, naopak nesprávně přičetla obviněné k tíži dobu, po kterou byla nevyhovující PHM nabízena k prodeji, závěry ČOI o výši sankce nesou známky libovůle. Dále uvedl, že pokuta je nepřiměřená, nepřezkoumatelná a vzhledem k dříve uloženým pokutám zjevně excesivní. ČOI se v příkazu nevypořádala s délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, resp. ji neprávne přičetla k tíži, neboť závadný stav trval pouze 11 dnů. Jakmile se o nevyhovující jakosti PHM dozvěděla, okamžitě zjednala nápravu, což správní orgán vyhodnotil v příkazu jako polehčující okolnost, nicméně z udělené pokuty nevyplývá, že by ji zohlednila dostatečně. ČOI měla zohlednit i skutečnost, že pokuta bude v plném rozsahu přefakturována dodavatelské společnosti KLACSKA, takováto pokuta je pro uvedenou společnost likvidační. Vzhledem k užití argumentaci je právní zástupce názoru, že ČOI rozhodne o snížení pokuty.

Správní orgán uvádí, že Příkaz č. j.: ČOI 125681/20/2200 ze dne 08. 01. 2021 byl účastníku řízení oznámen dne 19. 01. 2021. Výše podaný odpor byl podán správnímu orgánu dne 27. 01. 2021, tzn., že zákonná lhůta pro jeho podání stanovená správním řádem byla řádně dodržena. Dle ust. § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění, se podáním odporu v zákonné lhůtě vydaný příkaz ruší a řízení ve věci pokračuje.

Dne 11. 02. 2021 bylo účastníku řízení doručeno Usnesení před vydáním rozhodnutí podle ustanovení § 36 správního řádu - č. j.: ČOI 19443/21/2200, ve kterém byla správním orgánem stanovena procesní lhůta 15 dnů, v níž měl účastník řízení možnost navrhnout důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Obviněná byla seznámena s podklady rozhodnutí, resp. byla informována, že správní orgán považuje zjištění skutkový stav pro vydání rozhodnutí za dostačující, taktéž, že ve věci nebude provedeno další dokazování.

Účastník řízení využil možnosti ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Dne 23.02.2021 bylo inspektorátu ČOI doručeno vyjádření ze dne 23.02.2021 (č.j. 28484/21). V cit. vyjádření právní zástupce zrekapituloval argumentaci již užitou v podaném odporu č.j. 13897/21 (viz výše).

K argumentaci užitou právní zástupcem v podaném odporu, popř. vyjádření, uvádí správní orgán, že inspektory ČOI byl dne 31.07.2020 na základě výsledků odborné laboratorní analýzy odebraného vzorku PHM uložen při došetření na čerpací stanici v souladu s ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění, zákaz prodeje nevyhovující PHM v celkovém množství 10.380,35 litrů. V případě, kdyby i přes uložený zákaz, bylo i nadále pokračováno v prodeji, by se obviněná vystavila riziku postihu za porušení zákazu prodeje. Tudíž skutečnost, že došlo k okamžitému odsátí zbývající PHM, aby nebyla

distribuována mezi další zákazníky, nelze zohlednit jako okolnost polehčující, nýbrž se jedná o aktivitu zcela očekávanou, předpokládanou.

Správní orgán dále uvádí, že správní řízení je vedeno se společností OMV Česká republika, s.r.o. a této je správním orgánem ukládán správní trest pokuty, a to ve smyslu ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky. Je povinností správního orgánu zkoumat veškeré okolnosti případu, vzhledem k výši ukládané pokuty i majetkové poměry obviněné. Správní orgán je názoru, že pokuta v ukládané výši nemá, vzhledem k charakteru obviněné, resp. jejím majetkových poměrům, likvidační charakter (viz níže). Obviněná ani v průběhu řízení neuvedla, že by uložení pokuty v této výši, by pro ní mělo likvidační následky. Správní orgán uvádí, že je na obviněné, jakým způsobem se rozhodne s uloženou pokutou naložit. Pokud obviněná správnímu orgánu předestírá, že uplatní regresní nárok vůči společnosti KLACSKA, pro kterou bude uvedená, jak uvádí vzhledem k jejím majetkovým poměrům, likvidační, uvádí správní orgán, že je to právo obviněné, a je tak pouze na ní, jak se na podmínkách úhrady pokuty se společností KLACSKA domluví. Majetkové poměry jiného hospodářského subjektu než obviněné společnosti správní orgán zkoumat nemusí a nemá za povinnost. Skutečnost, že dojde k přeúčtování pokuty na jiný subjekt, který není tak hospodářsky zdatný, není okolnost, která by měla být při ukládání pokuty správním orgánem zohledněna.

Ohledně tvrzení společnosti o tom, že ze strany ČOI došlo k nepřipustnému dvojímu přičítání, když u následku zohlednila v neprospěch obviněné velikost zjištěných odchylek a stejně tak uvedené zohlednila jako okolnost přitěžující, uvádí správní orgán, že k dvojímu přičítání nedošlo. Velikost zjištěných odchylek byla v neprospěch obviněné zohledněna jen u následku protiprávního jednání. Jako přitěžující okolnost bylo správním orgánem zohledněno, že u prodáváného a zkoumaného vzorku PHM byla zjištěna odchylka od jakostním norem hned u tří ze zkoumaných parametrů.

Dále správní orgán k tvrzení obviněné o tom, že prodejem nejakostní PHM bylo poškozeno minimum spotřebitelů, neboť bylo prodáno zanedbatelné množství paliva, uvádí, že s takovýmto tvrzením nemůže souhlasit. Jak je uvedeno níže, bylo nejakostní PHM nabízeno k prodeji celkem 11 dní. Ode dne odběru provedeného ČOI (30.07.2020 – 08:17) do uložení zákazu (31.07.2020 – 15:45) oběhlo cca 30hodin, a za tuto dobu bylo prokazatelně prodáno 1.445 ltr. nevyhovujícího benzínu. Z uvedeného vyplývá, že za dobu 11 dní bylo tímto, vzhledem k velikosti nádrží osobních vozidel, poškozeno několik stovek spotřebitelů.

Ohledně tvrzení, že nebylo ze strany ČOI zohledněno, že se jednalo o jednorázovou nehodu, ke které došlo „pouze“ na čerpací stanici na Domažlické ulici, uvádí správní orgán, že to zohledněno bylo, neboť pokuta je ukládána za jednání zjištěné při kontrole provedené dne 30.07.2020, resp. bylo zohledněno, že nebylo jisté, že nejakostní PHM byla prodávány i na jiných čerpacích stanicích, což by v případě takového zjištění bylo zohledněno v neprospěch obviněné.

Ohledně tvrzení, že nebylo ČOI dostatečně zohledněno, že při většině kontrol ze strany ČOI nebyly zjištěny závady, resp. z kontrol provedených v roce 2020 byla zjištěna pouze jedna závada na ČS Domažlická, uvádí správní orgán, že skutečnost, že není kontrolou zaměřenou na kvalitu nabízených PHM zjištěno pochybení, tj. kontrola je ukončena se závěrem, že jsou prodávány PHM splňující požadavky na kvalitu / jakost je stav očekávaný, mělo by být běžné / normální, že právní předpisy, a to nejen na úseku prodeje PHM, jsou prodávajícím dodržovány. Skutečnost, že prodej nejakostního motorového benzínu byl ze strany ČOI zjištěn před 9 roky, byla správním orgánem zohledněna ve prospěch obviněné jako okolnost polehčující.

Ohledně právním zástupcem tvrzeném nepoměru ve výši dříve uložených pokut s nyní ukládanou pokutou uvádí správní orgán, že dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu dbá správní orgán, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. U právním zástupcem uvedeného případu, tj. rozhodnutí 26718/12 – pokuta 300tis Kč, nedosahuje zjištěný skutkový stav takové závažnosti (intenzity) jako u projednávaného případu, nejedená se tedy o skutkově shodný ani podobný případ. V řešeném případě dospěl správní orgán k závěru, že závažnost přestupku je velmi vysoká, čemuž odpovídá i vyměřená pokuta. Závažnost přestupku je vyjádřena výší pokuty, resp. výše pokuty je odvislá od závažnosti přestupku, závažnost přestupku v řešeném případě dosahuje takové intenzity odůvodňující uložení pokuty v této výši. K tvrzení právního zástupce o tom, že rozhodování ČOI nese prvky libovůle a svévole uvádím, že výše pokuty je řádně odůvodněna, správní orgán přihlédl ke všem zákonným požadavkům a taktéž k majetkovým poměrům obviněné.

K odstavci výše uvádí správní orgán, že podobný, ovšem nikoliv tak závažný, případ byl RI se sídlem v Plzni řešen, kdy byly odborným posouzením zjištěny odchylky:

1. automobilový benzin BA 95 Super, který neodpovídal limitním hodnotám stanovených v ČSN EN 228 (2013), v ukazateli jakosti:

- Destilační zkouška – konec destilace, jehož zjištěná hodnota byla 238,5 °C, maximální přípustná stanovená hodnota je 214,0 °C, tj. s rozdílem 24,5 °C,
- Oktanové číslo motorovou metodou, jehož zjištěná hodnota byla 84,1 oproti minimální stanovené hodnotě 84,5, tj. s rozdílem -0,4,
- Oktanové číslo výzkumnou metodou, jehož zjištěná hodnota byla 94,1 oproti minimální stanovené hodnotě 94,6, tj. s rozdílem -0,5,

2. motorovou naftu NM, která neodpovídala limitním hodnotám stanovených v ČSN EN 590 (2010), v ukazateli jakosti:

- Bod vzplanutí, jehož zjištěná hodnota byla < 20,0 °C, ačkoli minimální přípustná stanovená hodnota je 53,0 °C, tj. s rozdílem větším než 33,0 °C,

Za uvedené jednání byla pravomocně uložena pokuta ve výši **1mil Kč** – viz Rozhodnutí č.j. 7828/14 ze dne 20.01.2014, které je dostupné na webových stránkách ČOI.

V nyní řešeném případě, ve kterém ovšem není řešena odchylka u NM, jako u případu výše, jsou zjištěné odchylky velmi podstatně (zcela zásadně) výraznější, a to destilační zkouška – konec destilace - 96,5°C (vs. 24,5 °C), OČVM 2,9 (vs. 0,5) a OČMM 3 (vs. 0,4).

Z uvedeného je zřejmé, že nyní ukládána pokuta nemá excesivních charakteru.

Ohledně tvrzení o neúmyslném spáchání přestupku správní orgán uvádí, že nezkoumal, zda k nedodržení jakostních limitů došlo úmyslným či nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce. Z těchto důvodů nebylo na místě přihlížet k tomu, zda ke vzniku odchylek došlo úmyslnou manipulací či nedbalostí ani jako k polehčující ani jako k přitěžující okolnosti. V případě, že by bylo prokázáno úmyslné jednání, jednalo by se o okolnost výrazně zvyšující závažnost přestupku. K dokonání přestupku postačí jeho spáchání z nedbalosti.

Správní orgán uvádí, že se dostatečně vypořádal s argumentací právního zástupce.

Účastník řízení, resp. právní zástupce, v podaném odporu (popř. vyjádření), ani v průběhu správního řízení, neuvedl relevantní skutečnosti, na základě kterých by správní orgán přistoupil ke snížení pokuty uložené v příkazním řízení, nebo aby od uložení pokuty bylo správním orgánem upuštěno, neboť účastník řízení nepředložil důkazy, které by mohly vyvrátit závěry, k nimž inspektorát v tomto případě dospěl.

Správní orgán přezkoumal všechny písemné materiály, tj. podklady rozhodnutí a dospěl k závěru, že skutečný stav věci, na základě kterého rozhodl, byl spolehlivě zjištěn, ve věci nebylo nutné provést další dokazování.

Dle ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách lze pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami

Na základě ustanovení § 7 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, provozovatele čerpací stanice a vlastníka výdejní jednotky, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, v souladu s prováděcím právním předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob. Dále ČOI kontroluje plnění povinností dle ust. § 3 odst. 1 a 2 cit. zákona (atd.).

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsaným jednáním OMV Česká republika, s.r.o. naplnila jednání uvedené v ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách, podle kterého se přestupku dopustí ten, kdo prodá nebo vydá pohonnou hmotu, s výjimkou elektřiny, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů, je požadovaná jakost u motorového benzínu splněna tehdy odpovídá – li normě ČSN EN 228 a splňuje - li ukazatele jakosti stanovené v Příloze č. 1 této vyhlášky. Příloha č. 1. stanoví v ukazateli „OČVM“, „OČMM“ a „**destilační zkouška - konec destilace**“ mezní hodnotu přísněji než cit. norma, kdy stanoví minimální hodnotu – 95 (cit. norma má limitní hodnotu 94,6 °C), resp. 85 (cit. norma má limitní hodnotu 84,5), a resp. 210°C (cit. norma má limitní hodnotu 214°C).

Správní orgán uvádí, že cit. vyhláška MPO byla platná / účinná v době provedení kontroly (30.07.2020) a pozbyla platnosti k poslednímu dni roku 2020, proto je na ní v řízení odkazováno. Od 1.1.2021 platí nová vyhláška MPO č. 516/2020 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty a provedení některých dalších ustanovení zákona o pohonných hmotách, v platném znění, která stanoví totožné limity pro sledované jakostní parametry, tj. OČVM max. 95, OČMM max. 85, konec destilace / teplota konce destilace 210°C.

Z výše uvedeného je patrné, že jakost motorového benzínu nebyla v řešeném případě prokazatelně splněna, a to ve třech zkoušených (posuzovaných) parametrech a dále, že správní orgán k určení odchylek, a tím i závažnosti přestupku, ve zkoušených parametrech přihlédl k mezním hodnotám, jež jsou pro účastníka řízení příznivější.

Správní orgán konstatuje, že jakostní odchylka pohonné hmoty nad limitní hodnoty tolerované normami signalizují určitou nekvalitu a takové výrobky by neměly být nabízeny a prodávány spotřebiteli.

Při rozhodování o výši pokuty správní orgán přihlédl k povaze a závažnosti přestupku, kterou správní orgán hodnotil zejména s ohledem na způsob spáchání, následky protiprávního jednání a okolnosti případu.

Způsob spáchání přestupku nezohlednil správní orgán ani ve prospěch ani v prospěch účastníka řízení, neboť k protiprávnímu jednání došlo pro tento přestupek způsobem typickým, tj. prodejem PHM (BA 98), které neodpovídala předepsaným požadavkům na jakost. Správní orgán k tomu dodává, že pro příjemce (účastníka řízení) zboží – PHM – je omezená možnost zjistit skutečnost, že dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem PHM nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to prodávající nezbavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení, aby si zajistil takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jeho případného protiprávního jednání, či zajistil příslušná a účinná opatření, jež by prodeji nekvalitní PHM zamezily. Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostních limitů došlo úmyslným či nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce. Z těchto důvodů nebylo na místě přihlížet k tomu, zda ke vzniku odchylek došlo úmyslnou manipulací či nedbalostí ani jako k polehčující ani jako k přitěžující okolnosti.

Při určení následku protiprávního jednání vycházel správní orgán ze skutečnosti, že jde o přestupek ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty (dokonáním). Zde je přestupek dokonán již samotným prodejem PHM, jež nesplňuje jakostní kritéria, tzn., že pro spáchání přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Pokud jde o následky přestupku spočívající v hrozícím poškození motorových vozidel spotřebitelů, správní orgán hodnotí výrazně v neprospěch obviněné velikost zjištěných odchylek, neboť se jedná o odchylky velmi výrazné / závažné (viz výše), které již mohou představovat nebezpečí poškození spalovacích motorů, nehledě na negativní vlivy na životní prostředí.

Správní orgán uvádí, že „oktanové číslo“ je antidekonační vlastnost, tedy odolnost proti samozápalům, které se jinak negativně odráží na funkci motoru, jeho účinnosti a také poškozují jeho části. Oktanové číslo tak vyjadřují odolnost paliva ve směsi se vzduchem proti samozápalu, který se projevuje jako „klepání“ při kompresi ve válci motoru. Nižší oktanové číslo může především snižovat odolnost proti klepání (samozápalu), dochází ke zhoršenému spalování, riziku tvorby karbonových usazenin, snížení výkonu motoru a zvýšení spotřeby paliva (tj. zvýšené náklady spotřebitele), včetně rizika poškození systému úpravy složení výfukových plynů. Dojít může až k mechanickému poškození hlavy válce, jejího těsnění, případně pístů. Riziko poškození spotřebitele (resp. vozidla) je vzhledem k výši odchylky velmi vysoké.

Ohledně nevyhovujícího parametru „destilační zkouška - konec destilace“ uvádí správní orgán, že vysoký konec destilace signalizuje kontaminaci produktu vysoko - vroucími produkty (např. znehodnocení benzínu naftou), kdy tento faktor negativně ovlivňuje spalovací vlastnosti a vyšší úroveň emisí nespálených uhlovodíků a pevných částic. Automobilový benzín má být téměř odpařitelný při teplotách kolem 200 °C, pokud se v něm vyskytují výše vroucí podíly, nejsou schopny se před spálením ve válci motoru dokonale odpařit, takže nemohou dobře shořet a vytvářejí ve výfukových plynech zbytkové uhlovodíky (uhlovodíkové emise) a případně i saze. Konec destilace nad 220 °C již představuje nebezpečí pro technický stav motoru, kdy pravděpodobnost poškození motorů roste s velikostí odchylek od předepsaných jakostních ukazatelů.

Tím, že jmenovaným účastníkem řízení prodávaný druh pohonné hmoty neodpovídal předepsané jakosti, docházelo k poškození spotřebitele, který právem očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. V tomto případě je však zcela odkázán na solidnost podnikatele a prakticky není schopen se bránit, neboť jakost pohonných hmot nemá možnost zkontrolovat. Navíc následky používání nekvalitních pohonných hmot se zpravidla projeví po delším časovém období.

Jako k polehčující okolnosti bylo správním orgánem přihlédnuto ke skutečnosti, že k poslednímu zjištění o prodeji nejakostního motorového benzínu, nikoliv motorové nafty, ze strany ČOI došlo při kontrole provedené dne 12.07.2011 v Hradci Králové, tj. před 9 lety. Následná správní řízení byla s obviněnou ze strany ČOI vedena za zjištění o prodeji nejakostní motorové nafty, tedy jiný druh PHM, než který je předmětem vedeného správního řízení.

V neprospěch obviněné, a to výrazným způsobem, správní orgán vyhodnotil okolnost, že u prodávaného motorového benzínu byla zjištěna odchylka u tří ze zkoumaných parametrů.

Správní orgán dále jako k velmi přitěžující okolnosti přihlédl k době, po kterou byla nevyhovující PHM nabízena na čerpací stanici k prodeji, tj. od doby její dodávky, ke které dle předložené dokumentace došlo dne 21.07.2020, do uložení zákazu jejího prodeje ze strany ČOI (31.07.2020), tedy po dobu 11 dnů, resp. správní orgán přihlédl k množství spotřebitelů, kteří nejakostní PHM za tuto dobu natankovali. Ohledně uvedeného vzal správní orgán v úvahu skutečnost, že od odběru PHM ze strany ČOI provedeného dne 30.07.2020 do jejího zákazu uloženého dne 31.07.2020, tj. za jediný den, bylo prokazatelně prodáno 1.445 ltr. nevyhovující PHM, což znamená, že při průměrné velikosti nádrže osobních automobilů – cca 40 až 50 litrů, bylo za 11 dní provozu poškozeno několik stovek spotřebitelů.

Správní orgán při svých úvahách vzal rovněž v potaz aktuálně probíhající pandemii nového druhu koronaviru způsobující onemocnění COVID – 19 a s ní související omezující vládní opatření. Vzhledem ke skutečnosti, že obviněná provozuje čerpací stanici, nemohla na ni dopadnout vládní omezení spočívající v uzavření některých provozoven. Z uvedeného důvodu správní orgán nepřistoupil ke snížení pokuty.

Správní orgán přihlédl k významu chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen, kdy se jedná o zájem na ochraně spotřebitele před nekalým jednáním při prodeji výrobků, který správní orgán považuje za významný. Dále bylo přihlédnuto k povaze činnosti účastníka řízení. Jedná se o podnikatele, který provozuje síť čerpacích stani. Vzhledem k tomu lze po obviněné nepochybně požadovat, aby k výkonu své činnosti přistupovala v souladu s požadavky odborné

péče. V uvedeném kritériu nebylo shledáno ani polehčujících tak přitěžujících okolností. K ostatním kritériím ve smyslu ust. 37 zákona o odpovědnosti za přestupky nebylo přihlédnuto, neboť jsou v řešeném případě irelevantní.

S ohledem na výše uvedené okolnosti, jež mají vliv na určení výměry pokuty, hodnotí správní orgán přestupek jako **velmi závažný** (s ohledem na zákonné rozpětí pro uložení pokuty – 5mil Kč), čemuž odpovídá i samotná výše udělené pokuty. Výše sankce se neodchyluje v neprospěch jmenovaného hospodářského subjektu od pokut ukládaných dozorovým orgánem v obdobných případech (viz - <https://www.coi.cz/pro-spotřebitele/pokuty-za-nejakostni-paliva/>). Výše pokuty se odvinula zejména od závažnosti a charakteru zjištěné odchylky.

Pokuta je uložena v hranici zákonného rozpětí uvedeného v ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, podle kterého lze za předmětný přestupek uložit pokutu až do výše 5 000 000,- Kč. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě i nezbytný preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení. Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu (2.000.000,- Kč) s ohledem na závažnost přestupku za nepřiměřenou. Sankce nemůže být natolik nízká, aby postrádala svou hlavní funkci, a to funkci represivní, tj. trest za protiprávní jednání, ale i funkci preventivní.

Správní orgán se zabýval otázkou, zda by úhrada pokuty nemohla mít pro společnost likvidační účinky, přičemž z výroční zprávy za rok 2019, dostupné na www.justice.cz, je zřejmé, že v roce 2019 dosáhla obviněná provozního zisku 625,4 mil Kč (v roce 2018 – 730,3mil Kč), společnost vytvořila v roce 2019 zisk 497 mil. Kč (v roce 2018 - 587 mil. Kč). Na základě uvedené zastává správní orgán názor, že v případě pokuty ve výši 2,5mil Kč se nejedná o částku, jejíž úhrada by mohla společnosti přivodit likvidační účinky nebo by se měla stát na dlouhou dobu jediným smyslem její podnikatelské činnosti.

O nákladech řízení rozhodl správní orgán tak, že obviněná jakožto účastník řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu, povinna nahradit náklady řízení paušální částkou, která podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1.000,- Kč.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno na 1. straně tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce prostřednictvím inspektorátu Plzeňského a Karlovarského se sídlem v Plzni. Tato lhůta se počítá ve smyslu ust. § 40 odst. 1 správního řádu ode dne následujícího po jeho doručení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Nebude-li odvolání podáno v této lhůtě a nebude-li pokuta spolu s paušální částkou nákladů řízení zaplacena do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci nebo v případě, že platby nebude možno identifikovat z důvodu chybného nebo neuvedeného variabilního symbolu, budou vymáhány příslušným exekucním orgánem.

Ing. Jan Ř e z á ě, MBA
ředitel České obchodní inspekce
inspektorát Plzeňský a Karlovarský
se sídlem v Plzni

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 796/44, Praha 1

PSČ 110 00

Č.j.: ČOI 95434/21/O100/2200/Bal/Št

Dne: 21. 7. 2021

Sp. zn. ČOI 103862/20/2200

COIX01HKOYR

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

obviněné, společnosti **OMV Česká republika, s.r.o.**, se sídlem Štětškova 1638/18, 140 00 Praha 4 – Nusle, IČO 48038687, právně zast. Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem, se sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1, podaném proti rozhodnutí inspektorátu České obchodní inspekce Plzeňského a Karlovarského ze dne 24. 5. 2021, č. j. ČOI 68112/21/2200, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **2.500.000,- Kč** (slovy: dva miliony pět set tisíc korun českých) pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), čímž byla naplněna skutková podstata přestupku podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) jmenovaného zákona; a kterým jí dále bylo v souladu s ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ust. § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto**:

I. Podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se napadené rozhodnutí mění takto:

Slova „pokutu ve výši 2.500.000,- Kč, slovy: dva miliony pět set tisíc korun českých“ se nahrazují slovy „pokutu ve výši 1.500.000,- Kč, slovy: jeden milion pět set tisíc korun českých“.

II. Ve zbytku se napadené rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 5 věta druhá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1100632220, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní složenkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, variabilní symbol 1100632220, konstantní symbol 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní složenkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a byly shledány důvody pro snížení uložené pokuty.

Rozhodnutím orgánu prvního stupně je obviněná (dále jen „odvolatelka“) viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustila tím, že dne 30. 7. 2020 v provozovně „čerpací stanice OMV“, Domažlická 1127/168, 318 00 Plzeň, prodávala PHM – motorový benzín BA 98 Super plus, která neodpovídala limitním hodnotám stanoveným v ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci a ČSN EN 228, a to v ukazateli jakosti:

- „oktanové číslo – výzkumnou metodou – OČVM“, jehož zjištěná hodnota byla 94,7 po korekci (při zahrnutí nejistoty měření) oproti minimální normou stanovené hodnotě 97,6, tj. s rozdílem 2,9;
- „oktanové číslo – motorovou metodou – OČMM“, jehož zjištěná hodnota byla 84,5 po korekci (při zahrnutí nejistoty měření) oproti minimální normou stanovené hodnotě 87,5, tj. s rozdílem 3;
- destilační zkouška – konec destilace, jehož zjištěná hodnota byla 310,5 °C (při zahrnutí nejistoty měření) oproti maximální normou stanovené hodnotě 214 °C, tj. s rozdílem 96,5.

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla odvolatelce uložena pokuta ve výši 2.500.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti prvostupňovému rozhodnutí podala odvolatelka prostřednictvím právního zástupce včasné odvolání, ve kterém namítá, že orgán prvního stupně při stanovení výše pokuty dostatečně nezohlednil všechny okolnosti případu. Odvolatelka nerozporuje, že ke spáchání přestupku došlo. Nicméně, s ohledem na mimořádné okolnosti případu a na maximální míru opatrnosti, s jakou odvolatelka dlouhodobě přistupuje k plnění svých povinností, když dbá o vysokou kvalitu pohonných hmot, se odvolatelka domnívá, že má být k těmto mimořádným okolnostem při úvaze o výši výměry správního trestu náležitě přihlédnuto.

Odvolatelka připomíná, že ke kontaminaci došlo neúmyslným jednáním řidiče dodavatele pohonných hmot společnosti KLACSKA. Nelze přehlížet, že ke spáchání přestupku došlo vlivem jednoho mimořádného lidského pochybení na straně dodavatele, které je opravdu ojedinělým a výjimečným případem. Ani sebelepší systém nemůže být 100 % zabezpečen a zamezit veškerým potencionálním pochybením. Stejně tak nemohla incidentu zabránit odvolatelka, a to ani při vynaložení sebevětší opatrnosti. Navíc, bezprostředně poté, co odvolatelka obdržela informace o nejakosti vzorku pohonných hmot, přijala odvolatelka kroky k objasnění příčiny pochybení a k minimalizaci následků nehody. Ani tyto skutečnosti nelze ponechat bez povšimnutí a měly by správním orgánem být vzaty v potaz při rozhodování o pokutě.

Odvolatelka se domnívá, že prvostupňový orgán nepřihlédl k povaze a závažnosti přestupku, ani jeho následkům a okolnostem, za kterých byl spáchán. Odvolatelka nesouhlasí s tím, že závažnost přestupku byla hodnocena jako velmi vysoká. Odvolatelka poukazuje na to, že prvostupňový orgán svým postupem se dopustil nepřipustného dvojího přičítání, protože odchylky od limitů pro oktanová čísla jsou znakem přestupku a počet parametrů, kde se odchylky vyskytují, jsou v tom zahrnuty, tj. podle názoru odvolatelky je nelze zohlednit jako samostatnou přitěžující okolnost.

Spalování pohonné hmoty s vyšší než povolenou odchylkou od oktanového čísla / destilační zkoušky může mít jakýkoliv měřitelný dopad na fungování motorů vozidel pouze při (opakovaném) spalování velkého objemu takto nevyhovujícího paliva. I když tedy správní orgán nesouhlasí s tím, že bylo předmětnou ojedinělou nehodou zasaženo minimum spotřebitelů, musí akcentovat, že měla nehoda na životní prostředí i motory vozidel spotřebitelů zanedbatelný dopad.

Prvostupňový orgán se v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal s délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, resp. ji nesprávně přičetla k tíži odvolatelky. Závadný stav trval pouze 11 dnů. Prvostupňový orgán měl přihlédnout i k tomu, zda byla přestupkem reálně způsobena škoda. Odvolatelka dodává, že dosud nezaznamenala žádnou stížnost, žádnou reklamaci spotřebitele ani nemá vědomost o vzniku škody. To pochopitelně nelze opomíjet. S tímto argumentem se prvostupňový orgán řádně nevypořádal.

Odvolatelka je toho názoru, že jí svědčí především následující polehčující okolnosti. V návaznosti na sdělení zjištění správního orgánu odvolatelka neprodleně přistoupila k eliminaci následků a objasnění příčin závadného stavu. To uznal i orgán prvního stupně – jeho argument, že se taková aktivita předpokládá, je dle názoru odvolatelky irelevantní. Odvolatelka pochopitelně měla povinnost takto jednat, pokud by však tak neučinila, bylo by jí to přičteno k tíži. Když tedy nápravu zjednala a učinila vše potřebné pro to, aby situaci napravila, mělo by to být také pochopitelně řádně zohledněno.

Odvolatelka konstantně svědomitě plní své povinnosti a přijímá rozličná opatření, aby v maximální možné míře zabránila potenciálním porušením (např. využití renomovaného dodavatele pohonných hmot, který provádí na vlastní náklady atesty kontroly dopravovaných pohonných hmot pravidelně, a to několikrát ročně, přičemž součástí každé přepravy pohonných hmot je certifikát kvality s přesnými parametry ohledně přepravovaného produktu). K uvedenému údajně prvostupňový orgán přihlédl, odvolatelka má však za to, že k tomu přihlédl nedostatečně, když ji uložila zcela nepřiměřenou pokutu. Odvolatelka dlouhodobě

vynakládá značné náklady na přijetí interních opatření a kontrolních mechanismů k dodržení úrovně jakosti pohonných hmot.

Z výsledků kontrol provedených ze strany správního orgánu vůči odvolatelce vyplývá, že pohonné hmoty nemají až na opravdu výjimečné případy žádné závady. V roce 2020 provedl správní orgán celou řadu kontrol pohonných hmot ve vybraných čerpacích stanicích odvolatelky, přičemž byla zjištěna pouze jedna závada. To už samo o sobě svědčí o tom, že je zde řešený případ opravdu specifický. Správní orgán zcela ignoruje povahu spáchaného přestupku, který je evidentně nehodou způsobenou neúmyslnou lidskou chybou, v podstatě náhodou, když zcela formalisticky tvrdí, že splnění požadavků na kvalitu a jakost je očekávaný stav, který musí být dodržován. To je samozřejmě pravda, ale mělo by být alespoň při stanovování výše pokuty vzato v potaz i to, že ne každé nehodě či náhodě lze předejít, zvláště je-li takto mimořádná.

Již na první pohled je evidentní, že uložená pokuta je vzhledem k přestupku zjevně nepřiměřená a nepřezkoumatelná. Prvostupňový orgán argumentuje rozhodnutím č. j. 7828/14 ze dne 20. 1. 2014, kterým byla uložena pokuta ve výši 1.000.000,- Kč. Tato výše pokuta byla uložena zejména kvůli skutečnosti, že mohlo dojít k úmyslné manipulaci s pohonnými hmotami, a především pak tomu, že se podnikatel dopustil opakovaného závažného porušení povinností na totožné provozovně, kdy dříve vyměřená sankce 600.000,- Kč nevedla ke splnění primárního účelu sankce. Okolnosti projednávaného případu jsou však zcela odlišné. Je proto zcela absurdní, že odvolatelce byla uložena pokuta ve výši 2.500.000,- Kč, tedy 1,5 násobně více než kolik činí pokuta, která byla uložena v odkazovaném případě.

Prvostupňový orgán uložil odvolatelce pokutu ve výši 2.500.000,- Kč, tedy 50 % zákonem dovolené výše. Pokuta v této výši by byla odůvodněná, pokud by se odvolatelka dopustila opakovaného závažného porušení povinností, k tomu však nedošlo. Správní orgán při svém rozhodování v letech 2014 až 2019 uložil pokutu přesahující 200.000,- Kč pouze ve 21 případech. Pokuta ve výši nad 300.000,- Kč byla uložena ve 14 případech. Pokuta ve výši nad 1.000.000,- Kč byla uložena pouze v 5 případech. V projednávaném případě se jedná o pokutu výrazně přesahující standardně ukládané pokuty. Podle odvolatelky správní orgán vybočil ze své rozhodovací praxe úmyslně a učinila z tohoto případu exemplární příklad, který má znaky nepřijatelné libovůle a svévole, protože správní orgán neodůvodnil, proč ani v čem se daný případ liší od obdobných případů, kdy je ze strany správního orgánu ukládána pokuta násobně nižší. Správní orgán nerespektoval princip předvídatelnosti ani legitimního očekávání. Mezi výší uložené pokuty odvolatelky ve vztahu k jiným rozhodnutím správního orgánu je hrubý nepoměr. Jinými slovy, odvolatelka má za to, že stanovená výše pokuty je ve vztahu k přestupku a okolnostem případu zcela neadekvátní a že by měla být za své pochybení sankcionována výrazně mírněji a tak, aby byla dodržena zásada rozhodování v obdobných věcích obdobně.

Prvostupňový orgán zcela formalisticky nepřihlédl k tomu, že sankce nesporně bude mít negativní až likvidační dopad na společnost KLACSKA [redacted] vůči které odvolatelka uplatní regresní nárok. Prvostupňový orgán zcela opomenul, že i majetkové poměry toho, komu je sankce ukládána, je nutné vzít při stanovení výše sankce do úvahy (např. nález ÚS sp. zn. Pl. ÚS 3/02).

Závěrem odvolatelka navrhuje, aby odvolací orgán rozhodl tak, že výši uložené pokuty sníží.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se odvolatelka dopustila přestupku uvedeného ve výroku napadeného rozhodnutí, a tento přestupek jí byl bezpečně prokázán. Neshledal též v předchozím řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí. Odvolací orgán však shledal důvody pro snížení uložené pokuty.

Z odvolání je zcela zřejmé, že odvolatelka nerozporuje skutkový stav projednávaného případu, nýbrž podanými námitkami výhradně směřuje proti výši uložené pokuty a také vyjadřuje nesouhlas s vyhodnocením jednotlivých okolností, ke kterým prvostupňový orgán při určení výše pokuty přihlédl. Odvolací orgán proto rovnou přistoupil k přezkumu odůvodnění výše prvostupňovým orgánem vyměřené pokuty.

Odvolací orgán v první řadě připomíná, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení, při kterém se správní orgán pohybuje v rámci zákonného rozpětí sankce a k závěru o výši pokuty dospívá po posouzení hledisek, která jsou dle zákona pro určení výše pokuty významná.

Pokud jde o argument odvolatelky, že ke spáchání přestupku došlo vlivem mimořádného lidského pochybení na straně dodavatele, uvádí odvolací orgán, že se nejedná o skutečnost, jež by měla při určení výše pokuty hovořit ve prospěch odvolatelky. Správní orgán nerozporuje skutečnost, že ke spáchání přestupku došlo z nedbalosti zapříčiněnou dodavatelem pohonné hmoty. Jedná se o typický způsob spáchání daného druhu přestupku, není nikterak výjimečné, že k odchylkám od jakostních požadavků pohonných hmot dochází již na straně dodavatele. Z obsahu odvolání i předchozích vyjádření odvolatelky učiněných v průběhu správního řízení je patrné určité úsilí odvolatelky směřující k zajištění kvality prodávaných pohonných hmot. Na tato opatření je nicméně třeba nahlížet jako na splnění základních požadavků na zajištění odpovídající jakosti prodávaných pohonných hmot tak, aby tyto odpovídaly zákonu o pohonných hmotách a navazujícím prováděcím právním předpisům a příslušným normám. Způsob spáchání projednávaného přestupku proto není hodnocen ani ve prospěch ani k tíži odvolatelky.

Odvolací orgán nesouhlasí s tvrzením odvolatelky, že se prvostupňový orgán dopustil nepřipustného dvojího přičítání, protože odchylky od limitů pro oktánová čísla jsou znakem přestupku a počet parametrů, u kterých se odchylky vyskytují, jsou v tom zahrnuty. Odvolací orgán souhlasí s odvolatelkou do té míry, že odchýlení od zákonných limitů je znakem charakteristickým a nastávajícím ve všech případech porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Nicméně výše samotných odchylek nejsou skutečnostmi rozhodnými pro konstatování, zda došlo ke spáchání přestupku, či nikoli. Jedná o specifické okolnosti, které určitý případ individualizují, a proto k nim lze přihlédnout v rámci hodnocení závažnosti (v daném případě v rámci následků) přestupku. Vedle toho i počet parametrů, ve kterých pohonná hmota nevyhověla zákonným požadavkům, je specifickou okolností konkrétního případu, proto k této okolnosti prvostupňový orgán oprávněně přihlédl v neprospěch odvolatelky. Odvolací orgán tak uzavírá, že se prvostupňový orgán nedopustil porušení zásady zákazu dvojího přičítání.

Pokud jde o nesouhlasné stanovisko odvolatelky, že jí byla nesprávně přičtena k tíži délka protiprávního jednání (11 dnů), uvádí odvolací orgán následující. K závozu nevyhovující pohonné hmoty došlo dne 21. 7. 2020 a k uložení zákazu jejího prodeje dne 31. 7. 2020. V této souvislosti je třeba vzít v potaz skutečnost, že protiprávní jednání nebylo ukončeno přijetím opatření ze strany odvolatelky, ale až v důsledku provedení kontroly dozorovým orgánem. V případě neprovedení kontroly lze oprávněně předpokládat pokračování v prodeji nejakostní pohonné hmoty, proto nelze danou skutečnost považovat za polehčující, jak naznačuje odvolatelka. Na druhou stranu odvolací orgán se neztotožňuje s příliš tvrdým hodnocením délky protiprávního jednání ze strany prvostupňového orgánu, který ji hodnotil jako okolnost velmi přitěžující. V tomto směru proto mírní hodnocení dané okolnosti na mírně přitěžující. Tato změna se také promítla do výše uložené pokuty, kterou odvolací orgán snížil.

Pokud jde o argument odvolatelky, že nezaznamenala žádnou stížnost či reklamaci spotřebitele, odvolací orgán připomíná, že projednávaný přestupek je deliktem ohrožovacím, kde vznik materiální újmy (např. konkrétní škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění skutkové podstaty přestupku, tzn., že je přestupek spáchán již samotným prodejem pohonné hmoty, která nespĺňuje jakostní kritéria. Pro spáchání tohoto druhu přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Není tedy podstatné, zda vůbec a pokud ano, kolik, zákazníků bylo skutečně poškozeno natankováním nejakostní pohonné hmoty. Pokud by poškození konkrétních zákazníků bylo zjištěno, byla by závažnost tohoto přestupku výrazně vyšší. Navíc lze dodat, že zákazník, který načerpal pohonnou hmotu neodpovídající jakostním požadavkům, je poškozen již tím, že mu byla prodána pohonná hmota, která nespĺňuje stanovené požadavky, přičemž vzniká riziko zhoršení vlastností motoru a poškození vozidel (v daném případě např. zhoršení startovatelnosti zážehového motoru při nižších teplotách, nižší výkon motoru). Kupující očekává, že nakupuje pohonnou hmotu, která vyhovuje požadavkům právních předpisů a technických norem. Kupující totiž oproti prodávajícímu skutečně nemají žádnou reálnou šanci před nákupem pohonné hmoty její kvalitu ověřit a jsou tak zcela odkázáni na solidnost prodávajícího.

Pokud jde o napravení, resp. odstranění, zjištěného pochybení, odvolací orgán souhlasí s prvostupňovým orgánem v tom směru, že se oprávněně předpokládá napravení nežádoucího stavu. Nicméně v daném případě následný postup odvolatelky po zjištění nejakostní pohonné hmoty v nádrži je hodný zvláštního zřetele, kdy odvolatelka promptně přistoupila k napravení závadného stavu, když zajistila okamžité odsátí zbylé nejakostní pohonné hmoty, vyčištění nádrže, závoz nové pohonné hmoty (Maxxmotion 100), jejíž kvalitu zkontrolovala zkušební laboratoř SGS, a až po kontrole jakostních požadavků přistoupila k prodeji pohonné hmoty. Odvolací orgán takové jednání zohlednil ve prospěch odvolatelky, jež má vliv na snížení uložené pokuty.

Prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí zohlednil jako polehčující okolnost skutečnost, že prodej nejakostního motorového benzínu byl ze strany dozorového orgánu zjištěn u odvolatelky před devíti lety. Odvolací orgán je toho názoru, že takové úzké pojetí recidivy zde není na místě. Je zapotřebí zohledňovat spáchání typově obdobného deliktního jednání, tedy předchozí případy porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. V této souvislosti lze poukázat na to, že za poslední čtyři roky byly odvolatelce uloženy tři pokuty za porušení předmětného ustanovení, a to ve výši 50.000,- Kč (viz rozhodnutí ze dne 6. 2. 2017, č. j. ČOI 158275/16/O100/2200/16/17/HI/Št), ve výši 100.000,- Kč (viz rozhodnutí ze dne 24. 7. 2018, č. j. ČOI 56247/18/O100/1000/18/HI/Št) a 300.000,- Kč (viz rozhodnutí ze dne 11. 12. 2020, č. j. ČOI 166051/20/O100/2400/Krč/Št, které však v době spáchání projednávaného

přestupku nenabylo právní moci, proto by k tomuto rozhodnutí nemělo být přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti, jelikož odvolatelka v té době neměla ještě možnost na dané řízení reagovat, na druhou stranu však nelze s ohledem na již dříve uložené pokuty přihlédnout ve prospěch odvolatelky k tomu, že se dosud nedopustila předmětného druhu přestupku).

I přes výše uvedené zjištění odvolací orgán zastává názor, že prvostupňovým orgánem vyměřená pokuta je nepřiměřená, při jejímž ukládání nebyla vhodným způsobem zohledněna zásada podle ust. § 2 odst. 4 správního řádu. Při určení výše pokuty se prvostupňový orgán výhradně opíral o více jak sedm let staré rozhodnutí, a to rozhodnutí ze dne 20. 1. 2014, č. j. ČOI 7828/14, ve kterém byla uložena pokuta 1.000.000,- Kč za tři odchylky (konec destilace, OČMM, OČVM), které nedosahovaly takové výše jako v projednávaném případě, u pohonné hmoty BA 95 Super, a jednu odchylku (bod vzplanutí) u motorové nafty. K dodržení zásady, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, se odvolacímu orgánu v dané věci jeví jako vhodnější řešení přihlížet k obdobným případům, které se staly v období blízkém projednávanému přestupku. Pokud žádný takový obdobný případ nenastal, nevylučuje to možnost, aby se přihlíželo i ke starším případům. V této souvislosti odvolací orgán poukazuje na dva případy, které se staly v období tří let před spácháním projednávaného přestupku. Rozhodnutím ze dne 24. 1. 2018, č. j. ČOI 137798/17/O100/3000/17/18/HI/Št, byla podnikateli uložena pokuta ve výši 450.000,- Kč za prodej nejakostní pohonné hmoty BA 95 Super, která nevyhovovala v parametrech: destilační zkouška (zjištěny nedostatky při odpařeném množství při 70 °C, 100 °C a 150 °C), konec destilace (zjištěno 323,3 °C), OČMM (zjištěno 75,2) a OČVM (zjištěno 85,1). Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2018, č. j. ČOI 6765/18/O100/1000/18/Ad/Št, byla uložena pokuta ve výši 350.000,- Kč za prodej nejakostní pohonné hmoty BA 95, která nevyhovovala v parametrech: konec destilace (zjištěno 256,8 °C), OČMM (zjištěno 84,2) a OČVM (zjištěno 94,0), a motorové nafty nevyhovující v parametru bod vzplanutí (zjištěno 40,5 °C). Odvolací orgán s ohledem na pokuty uložené v obdobných případech, kdy byly uloženy pokuty v rádech sta tisíců korun za první zjištěné porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, přistoupil ke snížení prvostupňovým orgánem vyměřené pokuty na částku 1.500.000,- Kč. K výraznějšímu snížení neshledal důvod, neboť u odvolatelky se jedná o opakované porušení prodeje nejakostní pohonné hmoty a zjištěné odchylky jsou výrazné. Ve snížené výši pokuty se rovněž odráží odlišná hodnocení jednotlivých okolností daného případu, kdy odvolací orgán korigoval hodnocení prvostupňového orgánu co do doby trvání protiprávního jednání a zajištění nápravy závadného stavu.

Pokutu ve snížené výši 1.500.000,- Kč považuje odvolací orgán za přiměřenou, odpovídající individuálním okolnostem projednávaného případu a neodchylující v neprospěch odvolatelky od pokut ukládaných v obdobných případech.

Co se týče majetkové situace společnosti KLACSKA, s danou námitkou se prvostupňový orgán dostatečně vypořádal v napadeném rozhodnutí. Za prodej nejakostní pohonné hmoty je odpovědná odvolatelka, neboť ona je prodávajícím. Vztahy odvolatelky s jejími dodavateli nejsou předmětem tohoto správního řízení. Pokud uložená pokuta nebude včas uhrazena, bude vymáhána po odvolatelce, nikoli po společnosti KLACSKA, po které může odvolatelka soukromoprávní cestou vymáhat náhradu způsobené škody. Jakým způsobem tak učiní, je zcela na vůli odvolatelky. Do smluvních vztahů podnikatelů nepřísluší správnímu orgánu zasahovat.

Z výše uvedených důvodů odvolací orgán rozhodl tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacená ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhána příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Toto rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu dále odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Ing. Mojmír Bezcný
ústřední ředitel
České obchodní inspekce
podepsáno elektronicky